

IRAN EXPO 2024

www.sepehrpress.ir

روزنامه صبح غرب کشور

ما در قیام و آرامان کریمیم

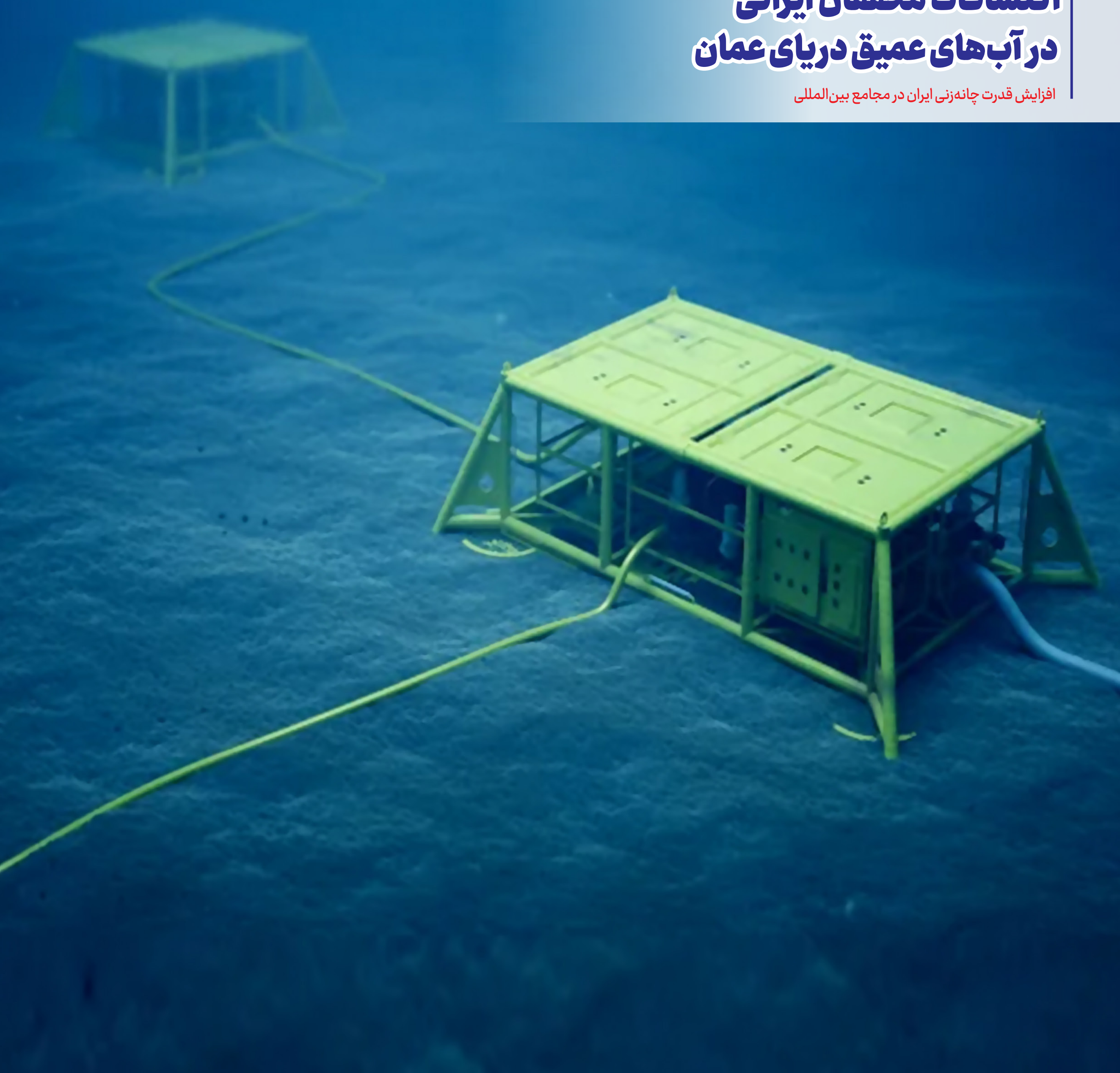
اکسپو ۲۰۲۴ دروازه ورود ایران
به بازارهای آفریقا و شانگهای

چهارشنبه ۱۲ اردیبهشت ماه ۱۴۰۳ - ۲۲ شوال ۱۴۴۵ - ۱ می ۲۰۲۴ - سال سیزدهم - شماره ۲۸۳۹ - صفحه نسخه دیجیتال

اکتشافات محققان ایرانی در آبهای عمیق دریای عمان

افزایش قدرت چانه زنی ایران در مجامع بین المللی

نگاه

مذاکرات آتش بس در خاورمیانه باعث سقوط نفت شد

سپهرغرب، گروه اقتصادی؛ قیمت نفت در معاملات روز دوشنبه بازار آسیا تحت تاثیر مذاکرات صلح میان حماس و رژیم صهیونیستی در قاهره که نگرانی‌های ژئوپلیتیکی را تخفیف داد، روند صعودی روز جمعه را معکوس کرد و کاهش یافت.

بهای معاملات نفت برنت با ۹۸ سنت معادل ۱٫۰۹ درصد کاهش، به ۸۸ دلار و ۵۲ سنت در هر بشکه رسید. بهای معاملات وست تگزاس اینترمدیت آمریکا با ۸۳ سنت معادل ۰٫۹۹ درصد کاهش، به ۸۳ دلار و ۲ سنت در هر بشکه رسید. تونی سایکامور، تحلیلگر بازار شرکت آی جی گفت: تلاش‌های مضاعف برای میانجی‌گیری و برقراری آتش بس میان حماس و رژیم صهیونیستی، تنش‌های ژئوپلیتیکی را ملایم کرد و باعث کاهش قیمت نفت در زمان گشایش معاملات روز دوشنبه شد.

یک مقام حماس به رویترز گفت: یک هیئت حماس روز دوشنبه برای مذاکرات صلح به قاهره می‌رود.

وزیر خارجه رژیم صهیونیستی، روز شنبه اعلام کرد در صورت توافق که شامل آزادی گروگان‌های اسرائیلی می‌شود، حمله برنامه‌ریزی شده به رفح که در آن بیش از یک میلیون آواره فلسطینی پناه گرفته اند، ممکن است به تعویق بیفتد.

سختگوی کاخ سفید گفت رژیم صهیونیستی پذیرفته است که به نگرانی‌های آمریکا در مورد اثرات انسانی تهاجم احتمالی گوش دهد.

بازارها همچنین منتظر بازبینی سیاست پولی فدرال زرو آمریکا در اول ماه مه هستند. سایکامور گفت: همچنین عاملی که بر معاملات تاثیرگذار است، نشست هفته جاری کمیته بازار آزاد فدرال است که انتظار می‌رود موضع موافق انقباض سیاست پولی داشته باشد.

داده‌های روز جمعه نشان داد که تورم آمریکا در ۱۲ ماه منتهی به مارس، ۲٫۷ درصد افزایش یافته است که بالاتر از هدف فدرال زرو برای نرخ تورم ۲ درصدی است.

کاهش نرخ تورم، احتمال کاهش نرخ بهره را افزایش می‌دهد که به نوبه خود، رشد اقتصادی و تقاضای نفت را تحریک می‌کند.

تینا تنگ، تحلیلگر مستقل بازار گفت: تورم چسبنده آمریکا، نگرانی‌هایی را در خصوص نرخ‌های بهره بالاتر به مدت طولانی‌تر، ایجاد می‌کند که منجر به تقویت ارزش دلار آمریکا و فشار صعودی بر قیمت‌های کالاها می‌شود.

قیمت دلار با چشم انداز افزایش نرخ بهره، تقویت شد. دلار قوی‌تر، نفت را برای دارندگان ارزهای دیگر، گران‌تر می‌کند.

یک عامل منفی برای چشم انداز تقاضا برای نفت، داده‌های رسمی روز شنبه بود که نشان داد رشد سود صنعتی چین در مارس کاهش یافت. این آمار جدیدترین نشانه از ضعیف شدن تقاضای داخلی در دومین اقتصاد بزرگ جهان است.

سود انباشته شرکت‌های صنعتی چین در سه ماهه اول نسبت به سال قبل، ۴٫۳ درصد افزایش یافت و به ۱٫۵ تریلیون یوان (۲۰۷٫۰ میلیارد دلار) رسید، در حالی که در دو ماه نخست سال میلادی جاری، ۱۰٫۲ درصد افزایش داشت.

تینا تنگ پیش‌بینی کرد اگر داده‌های مربوط به ذخایر نفت آمریکا و شاخص پی ام آی چین در هفته جاری بهبود پیدا کنند، قیمت نفت ممکن است دوباره به سمت صعود متمایل شود.

بر اساس گزارش رویترز، بازار اختلالات احتمالی عرضه ناشی از حملات آخر هفته پهپادهای اوکراینی به پالایشگاه‌های نفت ایلسکی و اسلاویانسک در منطقه کراسنودار روسیه را نادیده گرفت. یکی از مدیران این تاسیسات گفت: پالایشگاه اسلاویانسک مجبور شد پس از این حمله، بخشی از فعالیت‌های خود را به حالت تعلیق در آورد.

خودرو و موبایل در صدر شکایات مردمی

سپهرغرب، گروه اقتصادی؛ معاون بازرسی و نظارت سازمان صمت استان تهران از دریافت بیش از ۶۵ هزار شکایت صنفی در سال قبل خبر داد و گفت: بیشترین شکایات سال گذشته در بخش محصولات صنعتی مربوط به خودرو، تلفن همراه، مبلمان و پوشاک بوده است. سیدعلی میرموسوی با بیان اینکه تعداد کل شکایات دریافتی، شامل شکایات تلفنی و حضوری، توسط سامانه ۱۲۴ در سال گذشته حدود ۶۵ هزار و ۳۸۲ مورد بوده، اظهار کرد: درسال ۱۴۰۲ تعداد شکایات حضوری در مقایسه با مدت مشابه سال قبل ۵۰ درصد افزایش داشته و ۴۵ هزار فقره بوده است. به گفته وی طی بررسی بازرسان تعداد ۲۹ هزار و ۲۱۲ مورد غیرمتخلف و ۹۰۷۷ مورد متخلف شناسایی و پرونده به تعزیرات ارسال شده است. همچنین ۴۳۵۲ مورد از این پرونده‌ها نیز درحال بررسی است. میرموسوی تصریح کرد: بیشترین شکایات سال گذشته در بخش محصولات صنعتی مربوط به خودرو، تلفن همراه، مبلمان و پوشاک بوده است.

او گفت: شهروندان می‌توانند شکایات صنفی خود را از طریق سامانه تلفنی و اینترنتی ۱۲۴ یا حضوری، به اداره کل سازمان صمت استان و شهرستان‌ها ثبت و پیگیری کنند.

هزینه‌بر مانند تصفیه و تبدیل نفت خام ندارد. بنابراین، هزینه‌های مربوط به استخراج، فرآوری و توزیع CNG به طور قابل توجهی پایین‌تر از بنزین است که تولید آن نیازمند پروسه‌های تصفیه پیچیده و هزینه‌بر است. از نظر اقتصادی، استفاده از CNG به عنوان سوخت خودرو نه تنها می‌تواند هزینه‌های مستقیم مصرف‌کننده را کاهش دهد، بلکه در طولانی مدت برای کشور نیز صرفه‌جویی اقتصادی به همراه دارد. کشوری که توانایی تولید CNG از منابع داخلی خود را دارد، به مزیت قابل توجهی برخوردار است. به عنوان مثال، ایران با داشتن ذخایر عظیم گاز طبیعی فشرده (CNG) به عنوان سوخت خودرو، در حالی که این سوخت نه تنها محیط‌زیستی پاک‌تر دارد، بلکه از نظر اقتصادی نیز به صرفه‌تر است و یک قدم به عقب در مسیر انرژی پایدار به شمار می‌رود. تولید بنزین، نیازمند فرآیندهای پالایش پیچیده و هزینه‌بر است. در حالی که تولید CNG به سادگی از گاز طبیعی استخراج می‌شود و فشرده‌سازی شده تأمین می‌شود. تفاوت قابل توجه در هزینه‌های تولید این دو سوخت، فرصتی برای کاهش هزینه‌های عمومی و رشد اقتصادی فراهم می‌کند.

در دسترس بودن وسیع گاز طبیعی در ایران استفاده از آن را به عنوان سوخت خودروها و توزیع‌بخشی به سبب سوخت کشور از جهات امنیت انرژی و صرفه اقتصادی، فوق‌العاده مقرون به صرفه کرده است. فرآیندهای تولید و پالایش بنزین و گاز طبیعی فشرده (CNG) از نظر فنی و اقتصادی تفاوت‌های قابل توجهی دارند که هر کدام می‌توانند بر هزینه‌های کلی تولید و تأمین انرژی تأثیر بگذارند. نفت خام حاوی مخلوطی از هیدروکربن‌های مختلف است که باید در دماهای متفاوت جدا شوند. تکنیک‌هایی مانند کراکینگ و ریفرمینگ کاتالیزوری برای تبدیل مولکول‌های سنگین‌تر به بنزین استفاده می‌شوند و در نهایت برای حذف ناخالصی‌ها و بهبود کیفیت سوخت، مراحل تصفیه بنزین انجام می‌شود که تمامی این فرآیندها نیازمند تجهیزات پیچیده و هزینه‌بر هستند و انرژی قابل‌توجهی مصرف می‌کنند. همچنین تأمین و حمل‌ونقل نفت خام و محصولات پالایش شده نیز بخشی از هزینه‌ها را تشکیل می‌دهد.

تولید CNG به نسبت ساده‌تر است و شامل فشرده‌سازی گاز طبیعی در فشارهای بالا می‌شود. فرآیندهای مربوط به CNG نسبت به تولید بنزین ساده‌تر و ارزان‌تر هستند، زیرا نیاز به تجهیزات پالایشی پیچیده و هزینه‌بر ندارند

و در مجموع انرژی کمتری برای تولید همان مقدار انرژی مصرفی نیاز دارند. بنابراین با توجه به این تفاوت‌ها، تولید CNG به لحاظ اقتصادی مقرون‌به‌صرفه‌تر است و در شرایط کنونی جهانی که تمایل به کاهش اثرات زیست‌محیطی و افزایش کارایی انرژی وجود دارد، انتخابی عاقلانه به نظر می‌رسد.

غفلت از گاز طبیعی فشرده (CNG) به عنوان سوخت خودرو، در حالی که این سوخت نه تنها محیط‌زیستی پاک‌تر دارد، بلکه از نظر اقتصادی نیز به صرفه‌تر است و یک قدم به عقب در مسیر انرژی پایدار به شمار می‌رود. تولید بنزین، نیازمند فرآیندهای پالایشی پیچیده و هزینه‌بر است. در حالی که تولید CNG به سادگی از گاز طبیعی استخراج می‌شود و فشرده‌سازی شده تأمین می‌شود. تفاوت قابل توجه در هزینه‌های تولید این دو سوخت، فرصتی برای کاهش هزینه‌های عمومی و رشد اقتصادی فراهم می‌کند.

CNG بزرگ‌ترین مزیت ایران و اصلی‌ترین راهبرد کشور در حل معضل ناترازی بنزین

سیدعلی مرتضوی کارشناس سیاستگذاری اقتصادی در رابطه با سهم بالای بنزین در سبد سوختی خودروهای سواری کشور به «جوان» می‌گوید: افتتاح پالایشگاه ستاره خلیج فارس نقطه عطفی در تاریخ صنعت پالایش برای ناوگان حمل‌ونقل، مشکلات تولید داخلی بنزین را افزایش داد. با این افزایش داخلی بنزین، احساس فراوانی و دسترسی نامحدود به بنزین در میان مسئولان و عموم مردم شکل گرفت و این تصور که منابع توجهی «تابی‌نهایت» در دسترس است، به یک باور غلط تبدیل شد. در این دوران، خودروسازان داخلی که باید به تولید خودروهای دوگانه‌سوز نیز اهمیت می‌دادند، تمرکز خود را بر تولید خودروهای بنزینی پرمصرف قرار دادند و عملاً بدون هیچ چالش و اعتراض قابل توجهی از جانب نهادهای نظارتی به این رویه ادامه دادند.

وی می‌افزاید: این تصمیمات باعث شد که بخش عمده‌ای از بنزین تولیدی به صورت اضافی صادر شود که ایران در سال ۹۹، بیش از ۳ میلیارد دلار از صادرات بنزین به دست آورد. با این حال، نبود توجه کافی به توسعه زیرساخت‌های CNG و عدم افزایش قیمت بنزین در طول این سال‌ها، در کنار افزایش تعداد خودروهای پرمصرف، سرانجام به یک بحران تبدیل شد. در سال ۱۴۰۲، این سیاست‌ها منجر به ناترازی در

تأمین بنزین شد و ایران از یک صادرکننده به واردکننده بنزین تبدیل شد. این کارشناس سیاستگذاری اقتصادی با اشاره به غفلت کشور در زمینه تنوع سبد سوختی تصریح می‌کند: تورم نیز در این بین تأثیر خود را گذاشت، قیمت‌های سایر کالاها افزایش یافت ولی قیمت بنزین، به دلیل سیاست‌های قیمتگذاری تغییر چندانی نکرد که این امر سبب شده بنزین در نظر بسیاری از مردم به یک کالای کم ارزش تبدیل شود و مصرف بی‌رویه آن از سوی رانندگان چندان مورد توجه قرار نگیرد. به دلیل قیمت پایین بنزین، تقاضا برای سوخت‌های جایگزین مانند CNG کاهش یافته و این امر به نوبه خود باعث شده که سرمایه‌گذاری‌ها و توسعه زیرساخت‌های لازم برای پشتیبانی از این سوخت‌ها نادیده گرفته شوند. در نتیجه برای توسعه پایدار منابع انرژی، به بزرگ‌ترین چالش‌های صنعت انرژی کشور تبدیل شده است. برای رفع این مشکلات ضروری است که دیدگاه‌های استراتژیک‌تر و درازمدت‌تری در پیش گرفته شود و سرمایه‌گذاری‌های جدی در زمینه توسعه زیرساخت‌های CNG و سایر سوخت‌های پایدار انجام شود.

وی ادامه می‌دهد: نادیده‌گرفتن تنوع‌بخشی به سبد سوخت کشور و تمرکز بیش از حد بر بنزین به عنوان منبع اصلی انرژی برای ناوگان حمل‌ونقل، مشکلات زیادی را به وجود آورده است. این وابستگی افراطی نه تنها باعث شده تا مصرف بنزین به شدت افزایش یابد، بلکه تأثیرات منفی قابل توجهی نیز بر زیرساخت‌های دیگر سوخت‌ها، به خصوص زیرساخت‌های مربوط به CNG (گاز طبیعی فشرده)، گذاشته است. توسعه ناگافی این زیرساخت‌ها، به خصوص در حوزه ایجاد جایگاه‌های جدید CNG، افزایش تعداد سوخت CNG، موجب شده تا در شرایطی که نیاز به جایگزینی بنزین افزایش یافته یا محدودیت‌ها و چالش‌های جدی مواجه شویم.

مرتضوی با اشاره به تبدیل شدن ایران از یک کشور صادرکننده به واردکننده بنزین تأکید می‌کند: تبدیل شدن از یک کشور صادرکننده به واردکننده بنزین می‌تواند دلایل متعددی داشته باشد، اما یکی از عوامل کلیدی در این تغییر نقش، سهم CNG در سبد سوختی کشور و تمرکز بر دوگانه‌سوزکردن تمامی صنعت حمل‌ونقل کشور و پاسخ به نیاز صنعت حمل و نقل با سوخت CNG اصلی‌ترین راهبرد کشور در حل معضل ناترازی بنزین است.

راهکارهایی زودگذر و بدون برنامه‌ریزی دقیق حل شود، نه تنها بهبودی حاصل نشد، بلکه شاهد اعتراضات گسترده‌ای شدیم. اقدام دولت در تک‌تخری کردن قیمت بنزین و حذف پارانه‌های سوخت نیز به تشدید مشکلات انجامید، به ویژه زمانی که سیاست‌های نامناسب و غیرشفاف در این زمینه اجرا شد.

وی می‌افزاید: از سوی دیگر، نظارت نداشتن کافی بر خودروسازان و عدم تشویق آن‌ها به تولید خودروهای دوگانه‌سوز نه تنها فرصت‌های ارتقای صنعت خودرو را نادیده گرفت، بلکه به کاهش توان تولید داخلی منجر شد. این مسئله نشان‌دهنده کوتاهی در برنامه‌ریزی‌های استراتژیک و پیاده‌سازی سیاست‌هایی است که می‌توانست تعادل میان تولید و مصرف بنزین را تأمین کند. در حال حاضر، مشکلات مربوط به تأمین و توزیع بنزین تنها به دوره قبل محدود نمی‌شود، دولت فعلی نیز در تصمیم‌گیری‌های مرتبط با این مسئله به تأخیر افتاده و این تعلل در اتخاذ سیاست‌ها به‌موقع، منجر به افزایش ناترازی بنزین و ورود به چرخه وابستگی بیشتر به واردات شده است. نتیجه این سیاست‌ها کسری بودجه‌ای است که روز به روز گسترده‌تر می‌شود و پار اقتصادی سنگینی بر دوش کشور می‌گذارد.

این کارشناس اقتصادی تصریح می‌کند: تجربه ایران در مدیریت سبد سوختی و زیرساخت‌های انرژی خود نشان‌دهنده اهمیت برنامه‌ریزی دقیق و نگاه آینده‌نگرانه در سیاستگذاری‌های انرژی است. افتتاح پالایشگاه ستاره خلیج فارس و افزایش قابل توجه تولید بنزین در کشور، در حالی که موجب خودکفایی موقتی و منافع اقتصادی شد، اما به دلیل نبود توجه کافی به تنوع‌بخشی منابع سوخت و توسعه زیرساخت‌های سایر سوخت‌های پاک، مانند CNG، باعث بروز مشکلات بلندمدت در بخش انرژی شده است.

وی می‌افزاید: کنترل نکردن و مدیریت مناسب در توزیع و مصرف بنزین و تمرکز نادرست بر تولید خودروهای پرمصرف بنزینی که برای خودروهای دوگانه‌سوز، سبب شد که ایران بار دیگر به واردکننده بنزین تبدیل شود. این موضوع نشان می‌دهد که تکیه بر منابع محدود و نوسان‌پذیر بدون در نظر گرفتن توسعه پایدار و توجه به تکنولوژی‌های نوین می‌تواند به چالش‌های اساسی در آینده منجر شود. بنابراین تمرکز بر افزایش چشم‌گیر سهم CNG در سبد سوختی کشور و تمرکز بر دوگانه‌سوزکردن تمامی صنعت حمل‌ونقل کشور و پاسخ به نیاز صنعت حمل و نقل با سوخت CNG اصلی‌ترین راهبرد کشور در حل معضل ناترازی بنزین است.

مرتضوی در پایان خاطرنشان می‌کند: برای رفع این چالش‌ها، ضروری است که سیاستگذاران و مسئولان اقدامات جدی‌تری در زمینه توسعه زیرساخت‌های سوخت‌های جایگزین انجام دهند. سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین و تشویق استفاده از سوخت‌های کم آلاینده می‌تواند نه تنها به کاهش وابستگی به بنزین کمک کند، بلکه پایه‌های یک توسعه مستحکم‌تر پایدار را در کشور مستحکم‌تر سازد. این رویکرد، علاوه بر تأمین انرژی پایدار و مقرون به صرفه برای نسل‌های آینده، به حفظ محیط‌زیست و کاهش آلودگی نیز کمک خواهد کرد.

